GIA-LONG PHỤC QUỐC

SỐ 4

SỰ TÍCH NƯỚC NHÀ

CỬ HOANH-SƠN

TRƯỚC SOẠN

In lần thứ nhứt

Mỗi cuốn 0$20

LÊ-VĂN-DUYỆT

VIẾNG GIA-LONG

Phú! Quả mầy là đứa cả gan,
Dám không tuân lịnh chỉ troàn của ta!

In tại nhà-in XƯA-NAY, 62, Bd. Bonard, Saigon

TUỒNG HÁT CẢI-LƯƠNG NHỎ
GIA-LONG PHỤC QUỐC

LÊ-VĂN-DUYỆT VIẾNG GIA-LONG

MÀN THỨ NHỨT

Hay Chúa se da, lên đường thăm viếng.

Cảnh : — Kéo màn, thấy dinh của ông thượng Lê-văn-Duyệt tại Bà-Chiểu. Ngài đang ra khách, mặt có sắc chẳng vui. Quân hầu dưng trà ngài dùng.

LÊ-VĂN-DUYỆT nói : *Như ta:* Đã lắm lúc xông pha nơi chiến trận, cũng ghe phen vùng vẫy chốn rừng xanh; trên thờ vua phơi trải hết mật gan, dưới lê thứ thương yêu tận lòng dạ. *Ngày nay mà quốc-gia đặng vửng-vàng đây:* Đả mấy lúc liều sanh ra tữ, trừ anh em Nguyễn-Huệ bạo tàn, mừng nay dứt cuộc lửa than, phĩ giúp Chúa đã nên nghiệp Bá. *Nhưng mà, than ôi!* Vừa mắng nghe tin buồn, *rằng* Hoàng-Thượng se da, *bởi thế cho nên :* Nóng lòng bức rức xót xa, áo nảo thống tâm trường đoạn.

CA VỌNG-CỔ HOÀI-LANG

Mới được tin nhàn. Thiên-Nhan đang lúc yếu,
Khiến cho ta, thống đoạn, vô hạng thương tâm,
Nghĩa đối với vua, lo sao cho vẹn cái chử vi thần,
Tình ta yêu thương Chúa thánh, lòng dạ chẳng khác [thể dần.
Bởi xa xuôi, cách trở, muôn phần,
Nên trong cái hồi Chúa yếu, ta không gần, đặng có [sớm viếng thăm.
Nhưng mà, dầu rằng quan-san hiểm trỡ,
Ta cũng chẳng lẻ nào mặt lấp tai ngơ,

Nội ngày hôm nay, vội lo thượng lộ,
Mau toan trồi gót lai trào, cho trọn đạo tôi con,
Nguyện vái trời, Chúa ta chóng khỏi bịnh tình,
Kẻo ta bức rức, nóng nảy thay mình,
Hề đứng trung quân, vi thần còn chẳng quản chữ
[tữ sanh,
Huống chi hôm nầy, há dễ sợ nhọc mà chẳng đến
[chốn Thần-Kinh.
Nhắc đến thôi thảm thiết tấm trung thành,
Mau kíp lên đường mới an lòng ta.
Khổ lao ta đây há nại, miễng cho thấy mặt rồng,
Thăm viếng người, thì ta mới thỏa tâm cho.
Ta những mong mỏi Chúa tôi đặng gần,
Kẻo ta rất ai hoài chua xót tâm trung.

Nói : Thương Chúa tấm nhiệc thành chua xót, đạo làm tôi phải biết trọng nghĩa quân vương. *Chẳng may*, nay Thượng-Hoàng người mang bịnh tại long-sàng, phận thần-tử dễ ngồi an cho đặng. *Quân bây!* Kíp nghe lời ta troàn dạy, bắt bành voi cho chóng đặng mồ đăng trình.

CA XANG XỪ LIẾU

Thương vì Chúa se da,
Dạ nầy rất xót xa,
Thống tâm đoạn trường,
Lo tình anh em tròn phận,
Đau lòng vô hạng,
Vậy ta khá lai Kinh,
Viếng vua cho toại lòng,
Phàm vi-thần, giử câu trung nghỉa,

Nài bao nài, núi non hiểm trở,
Dám đâu lại đành khuất lấp,
Miễn cho thăm đặng Hoàng-gia,
Thì mới thỏa vui.

Nói: Đường quan san diệu viễn, xiết bao nỗi gian truân, *nhưng mà,* tấm trung thành bao quản xa gần, dạ thương Chúa đâu nài nhọc mệt. *Vả chăng nay đi tượng,* ta nên sai người lục tốc đi trước, báo các chốn phủ đàng, chuối voi lo dự sẵn sàng, *hễ chừng nào,* ta đi đến phải có dựa ven đàng dưng nạp.

CA KHÓC HOÀNG THIÊN

Sai quân đi trước,
Cho hay các phủ,
Ngỏ đặng tường tri,
Liệu toan sẵn sàng,
Chuối phải đem chực khít đàng,
Để chờ voi đến cho ăn.
Nếu ai chẳng tuân theo lịnh,
Thì sẻ chặc đầu chẳng dung!
Lịnh ta phán truyền,
Khá đi liền cho mau.

Quân ca: Cúi xin vưng lời,
Dám nào đơn sai.

Nói: Dạ vưng lời lục tốc, cho các phủ huyện lo toan cúi đầu lảnh mạng thượng an, chóng chóng đề vời vó ký.

Lê-văn-Duyệt nói: *Quân-nhơn! Phải dặn cho kỷ đa nghé.* Bất luận xa gần các phủ, sẵn sàng lo chuối

có sẵn ven đàng cho voi, bất kể ngày đêm, nếu cải lịnh trái lời, sau chớ than trời trách đất. Thôi đi đi!

NGÂM : Dặn dò huyện phũ gần xa,
Dề duôi cải lịnh ắt ta chém đầu.

HẠ MÀN

MÀN THỨ NHÌ

Quan Phủ vi lịnh bắt tội chém đầu.

Dở màng lên thấy cảnh nha môn, ông phủ đang ra khách ; hai quân hầu đứng dôi bên, thơ lại ngồi bàn kế cận.

QUAN-PHỦ nói : *Như tôi!* sung sướng cơm vua áo chúa, lo toan việc nước việc dân, rèn lòng nhớ nghĩa quân ân, trọn dạ châm nom bổn phận. *Nói cho chi lý :* Từ phụng mạng chín từng nhậm trấn, thật sanh linh muôn họ thái bình, xa gần cám nghỉa mến tình, trộm cướp thảy đều vắng tiếng.

CA HÀNH VÂN

Thật ta vui thầm,
Chi xiết toại tình,
Sung sướng làm sao,
Ơn vua lộc chúa.
Thông thả ngày đêm,
Quyền hành cao rộng,
Chức tuy tri-phủ,
Nhưng xét mình đây thật là oai vang.
Ấy quả nhờ phước đức tôn đàng,
Dân tình nể mặt,
Trộm cướp đều kinh.

Công việc ta hiện thời,
Thanh nhàn chẳng nhọc,
Hôm sớm ngồi không bận chi?
Cao lương lớn chức.
Dư bạc nhiều tiền,
Lại thêm rộng quyền,
Chẳng ai hơn mình đây.
Phước đức nầy nghĩ thật lớn thay,
Vinh huê phú quí,
Chẳng chi cho nhọc mà sang.

QUÂN vào báo: *Dạ*, dám bẩm ngài, có lịnh quan Tổng-trấn, truyền dạy khắp mọi nơi, các phủ nha lo chuối cho voi, chực ven đàng chờ đến dưng nạp. *Ngài vì gấp viếng lịnh Muôn Năm se đa, ngài truyền rao các phủ các huyện hay trước, nếu vi lịnh chém đầu răn chúng.*

QUAN-PHỦ nói: *Húy chà!* Nghe qua sảng sốt, nghĩ đến kinh hoàng, nếu như ai còn dám nói năng, chờ quan Thượng-Trấn phải lo cho chóng.

CA NGỦ ĐIỀM

Dám nào cải lịnh truyền ra,
Ta phải liệu chẳng chơi đâu lả,
Vội vàng tiếp rước Thượng quan,
Kẽo mang tội khó an phận nầy.

NÓI: *Quân!* Truyền quân bây khiên chuối, ra tận lộ tiếp nghinh. (Quân khiên chuối theo Quan Phủ đi).

(Bỏ décor fixe xuống. Cảnh đường đi, ông Lê-văn-Duyệt cởi voi đi đến, còn Quan-Phủ thì qui mọp đầu sát đất bên đường, không dám nhút nhít.)

LÊ VĂN-DUYỆT nói: *Phủ quan!* Cho phép ngươi đứng dậy, và coi quân đúc chuối cho voi ăn cho no đủ tữ tế.

QUAN PHỦ nói: Dưới nguyện vưng lời cho tròn phận sự.

(Lúc nầy chánh tay Quan-Phủ đúc chuối voi ăn)

LÊ-VĂN-DUYỆT nói: Ta vì chuyện gấp chẳng thể nghỉ an, *thôi!* Mặt từ giã Phủ-Quan.........

QUAN-PHỦ nói: Xin lịnh trên trồi gót.

(Ông Lê-văn-Duyệt đi. Đổi décor fixe cảnh đường khác, ông Lê-văn-Duyệt đi đến mà không thấy chuối dưng nạp mà củng không có quan-phủ ra tiếp).

LÊ-VĂN-DUYỆT nói: *Lạ không!* Đã trải qua mấy phủ, người đều tiếp nghinh. *Còn phủ nầy:* Sao lại vắng tanh, chuối không có mà người cũng chẳng. *Hay là phủ nầy chẳng tuân lời ta chăng? Âu là:* Công-đường ta nên bước thẳng vào, xem cho biết cớ sự dường bao!

(Ông Lê-văn-Duyệt vô. Kéo décor-fixe thấy cảnh hậu đường dinh Phủ quan đang ngủ say).

LÊ-VĂN-DUYỆT nói: Chừng nầy chưa ra khách, mà lo việc dân tình, còn nằm đó chình-ình, đang ngủ ngon như thế! Lịnh ta truyền chẳng nể, không dưng chuối nạp đường, mau vào chốn nha môn, đặng trừ loài nghịch mạng.

(Ông Lê-văn-Duyệt nắm đầu Quan-Phủ kéo lôi dậy rút gươm muốn chém. Quan-phủ thất kinh cúi lạy).

QUAN-PHỦ nói: Cúi xin ngài rộng thứ, tôi mới lở nhứt phen....

CA VỌNG CỔ HOÀI LANG

Cúi đầu, xin trên dung cho khỏi thác,
Lỡ nhứt phen, há dám cải mạng truyền ra,
Cũng bởi đêm nay, tôi mắc đi tra xét cái đám gian-
Thức khuya ngủ trễ, vì mệt mỏi chẳng cùng, [tà,
Chớ có dám đâu, bỏ phận chẳng tưởng việc dân tình.
Mong ơn ngài thứ lỗi, ơn nầy như thể biển sông,
Từ ngày, tôi ra làm quan đến khi nhậm trấn,
Chẳng bao giờ lầm lỗi đều chi.
Ngày nay dám đâu vi mạng,
Mà chẳng nể lịnh troàn, có ý dể ngươi.
Ngài xét lòng nhứt phen thứ tình,
Kẻo oan ức bấy tấc thành,
Tôi nguyện ăn-năn, từ nầy cho đến sau,
Quyết không hề, quen thói củ như vầy đâu.

LÊ-VĂN-DUYỆT : Nếu ta dung ngươi khỏi thác, còn
[ai kiên vì?
Bởi ngươi bất tuân troàn, chém không đều oan.
Thôi thôi chớ có nhọc lắm tiếng khẩn cầu,
Ta nhứt định rồi, chớ khá than van,
Tay xoan bữu kiếm, để ngươi cũng chẳng ích gì,
Chém đó rồi, răn lòng hết trăm quan.

(Lê-văn-Duyệt ca vừa dứt chém thác quan phủ, xong trở ra lên voi hối-hả đi).

HẠ MÀN

MÀN THỨ BA

Vào trào yết Chúa thuật chuyện đi đường.

Dở màn thấy cảnh cung vua. Tại thâm cung đức Gia-Long đang ngồi xơi nước cùng chánh-hậu.

GIA-LONG nói : Nay mừng cơn thạnh trị, đà dứt cuộc chiến tranh, bốn phương phỉ dạ sanh-linh, Chín Bệ đẹp tình quản trị. *Ta mấy hôm trước đây:* Vì thuở nọ lao tâm nhọc trí, nên ngày nay bịnh hoạn phát sanh, *cũng may,* nhờ ngự-y lo lắng tận tình, nên quả-đức mới vừa lành mạnh.

CA XUÂN-NỮ

Bịnh ta may mắng nên mau lành,
Phỉ dạ vui tình biết bao,
Bỡi chưn trong cái lúc mông trần,
Tâm lao, trí mệt, lắm lúc nhọc nhằn,
Ngày nay mới ốm thế nầy,
May nhờ thang thuốc hết lòng của ngự-y,
Vừa dứt ương yếu hôm ni,
Trẫm rất đỗi mừng khoái khoái tấm lòng ta,

CHÁNH-HẬU ca : Bữa nay dứt bịnh Thiên-Nhan,
Lòng tôi mới hết cái đều lo lắng thiết tha.
Nghĩa cả phu-thê lòng tôi mang nặng,
Chúa lâm sàng, tôi chẳng ngớt lo âu ;
Ngày nay mới đặng hâng-hoang,
Mình rồng nay mạnh thiếp mừng biết bao,
Từ đây dứt sự toan lo,
Long-nhan khoẻ khoắn toại tình dường bao.

NÓI Nay Thánh-Chúa hết cơn bịnh hoạn, rất đẹp lòng thần-thiếp vô cùng.....

GIA-LONG nói : Cũng chẳng chi mà phải nhọc lo, vì trở *gió sẽ da chút đỉnh, *đó thôi !*

HOẠN QUAN báo : *Dạ!* Lê Tổng-Trấn Sàigòn lai Kinh, nên vào tâu Thánh-Thượng.

GIA-LONG nói : *May a!* Thôi-bài vội-vả, bươn bả chào mừng. (Gia-Long bước ra dẫn Lê-văn-Duyệt vào).

GIA-LONG nói : Ngự-Đệ đến cung trung, trẫm toại lòng chi xiết.

LÊ-VĂN-DUYỆT nói : Tai mắng nghe Hoàng-huynh lâm bịnh, vội-vả trối bước viếng thăm.

CA VỌNG-CỔ

Nhơn vì hay tin, Hoàng-huynh ương yếu,
Nóng nảy thay tấc dạ, bức rức bấy lòng riêng,
Bởi thế cho nên, tôi không dứt ưu phiền,
Tâm trung đau thảm, dường thể đốt lòng,
Rất lo toan, Thánh-Thượng lâm sàn,
Tôi lên đàng hối-hã bao nài khổ lao,
Dặm tràng quan-san hiểm trở,
Hể đến phủ nào, đều có sẵn chuối cho voi,
Nhưng mà vừa ra tại nơi phủ nọ,
Voi đã đói lòng, bước không được bôn-ba,
Còn quan phủ thì chẳng tuân theo lịnh troản,
Chẳng dưng chuối sẵn bên đàng,
Tôi tức biết bao trong lòng, thẳng tới nha môn,
Xem cho tường quan phủ làm chi?
Chừng ấy mới hay quan phủ vẫn ngủ thung-dung
Bỏ Công-Đàng, chẳng lo đều chi. [vô cùng,
Gặp loài nghịch-tặc khó nỗi dằn lòng,
Tôi mới chém đầu quan phủ không dung,

Xong xuôi tôi trồi bước, thúc voi dậm trình,
Cho sớm viếng Thánh-Hoàng, lòng mới an vui.

Nói: Thằng phủ chẳng tuân theo lịnh em, nên chém đầu răn kẻ cầm quyền, tâu Hoàng-huynh hay rỏ sự duyên, như vậy đáng hay là chẳng đáng?

Gia-Long nói: Hề không lo phận sự, dầu chém chẳng oan tình, miễn là đúng mực công bình, ai dám có lời trách móc. *Ngự-đệ chém nó là phải lắm.*

Lê văn-Duyệt nói: Nay thấy hoàng-huynh khoẻ-khoắn, nên tôi phỉ đẹp chẳng cùng, như vầy mới thoả tấm lòng, xa cách sao an tấc dạ.

Ngâm: Rất mừng thấy mặt hoàng-huynh,
Nếu không bức rức lòng thành chẵng an.

Gia-Long nói: Ngự-đệ hối hả vào cung lở bữa, chắc chưa dùng cơm nước chi. *Có vậy để trẫm:* biểu Thái-Giám dạy trù-phòng nấu nướng cho ngon, truyền nội-thị sửa sang mâm cỗ, *đặng Ngự-đệ dùng chớ quả-nhân đã dùng lỡ vừa rồi.*

(Một chập nội-thị dọn cơm lên ván, vì tánh ông thật tình ngay thẳng nên ông Lê-văn-Duyệt ngồi ăn tự nhiên).

Lê văn-Duyệt nói: Xơi một mình buồn quá, chẳng ai đặng luận đàm, *như hoàng-huynh đả thời rồi thì:* Xin mời chị (Hoàng-hậu vợ đức Gia-Long) chung mâm, cho có người ngon miệng.

CA BÀI TẠ

Choanh nghoảnh lòng tễ thêm buồn,
Một mình ngồi lại một mâm,
Ai đâu giúp câu chuyện trò?
Dùng bữa như vầy buồn quá,

Dầu lỡ anh đà dùng bữa,
Thì thỉnh mời chị ra đây,
Cho có mặt chung vui chuyện trò.

GIA-LONG nói : Ngự-đệ đà muốn vậy, trẫm há dễ hẹp lòng. (1) *Thế-nữ bây!* Vào thỉnh lịnh Chánh-cung, ra khách đường hầu chuyện. (Thế-nữ vô Chánh-cung ra)

GIA-LONG nói : Hậu khá giúp giùm cho trẫm, đãi đằng Tổng-Trấn vẹn phần, cứ ngồi lại một mâm, chẳng cang chi mà ngại.

CHÁNH-CUNG nói : Trên đà truyền dạy, dưới phải thuận lời, *vả lại quan Tổng-Trấn là kẽ quen thuộc buổi xưa chớ chẳng phãi ai*, cùng mâm cùng tiệc cho vui, ai lạ mà phòng khép nép.

LÊ-VĂN-DUYỆT nói : *Như vầy mới vui chớ!*

NGÂM : Thiệt tình mới đặng toại lòng,
Chị em trò chuyện cơm dùng mới ngon.

GIA-LONG nói : Ngự-đệ có lòng thăm viếng, quả nhân chi xiết cám ân, chẳng nài đàng sá gian truân, lặn lội dầm sương giải tuyết. *Tiện đây để quả-nhân cho đòi Thái-tữ Đãm* (2) *ra làm lễ ngự-đệ kẻo bấy lâu xa cách. Nội-thị!* Truyền nội-thị vào cung, đòi Tữ-Hoàng lập tức.

(Thái-Tữ Đãm bước ra lạy cha, đoạn bước đến trước ông Lê-văn-Duyệt quì ôm gối ngài.)

THÁI-TỮ ĐẢM nói : *Dạ!* Cúi đầu xin làm lễ, chúc Thượng-phụ thái bình.

---

(1) Sữ tích, chớ không phãi bịa ra nói bậy. Tuy là ông Duyệt với Gia-Long bề ngoài là nghỉa vua tôi, song bề trong là nghỉa anh em thân thiết.

(2) Sau lên ngôi xưng Minh-Mạng.

CA BÀI TẠ

Chúc cầu Thượng-phụ miêng trường,
Toại lòng đoàn tựu nhứt phương,
Bấy lâu dạ xiết bao vọng hoài,
Từ thuở Nam thành vỗ trấn,
Lòng trẽ buồn bả đợi trông,
Rày phĩ tình được chung vui,
Xin chúc tụng bá niên thái bình.

LÊ-VĂN-DUYỆT (rờ đầu Thái-tữ) nói: *Cha chã! Thằng bé nầy mau lớn dữ be!* Tròng thấy một ngày một lớn, lòng ta càng toại càng mừng, *có vậy:* Từ nay ăn học rán gia công, kinh sữ trao dồi đừng biến. *nhớ nghé!*

GIA-LONG nói: Xin nhờ ngự-đệ chiếu cố nó về lối sau nầy, Trẩm xin phú thác cho ngự-đệ đa. Dầu sau trẩm có xa băng, xin đệ chớ khá phụ lòng.

CA KHÓC-HOÀNG-THIÊN

Ra đây thăm viếng,
Rất nên công khó,
Trẩm thật là vui,
Cám ân chẳng cùng,
Trẩm đả an khỏe mạnh rồi,
Trong mình chẳng sao đâu!

LÊ-VĂN-DUYỆT: Rất vui khoái vui trong đa,
Mà thấy mặt rồng tỉnh tươi,
Mới không xót lòng,
Kẻo mà lo toan,
Bấy lâu xa lìa,
Chẳng hề an tâm.

Nói: Võ trấn Nam-thành xa cách, lòng hằng hoài vọng Hoàng-huynh, nghe se da nóng nảy tất thành, nay hiệp mặt mới là yên dạ. *Trời cũng đả tối rồi, vậy:* Tôi xin trở về dịch-xá, đặng mà có nghỉ an, chừng vài hôm tôi sẻ lên đàng, chừng ấy sẽ đến mà bái biệt.

Ngâm: Lui về dịch-xá nghĩ an,
Hoàng-huynh khá trở gót vàng vào cung.

HẠ MÀN

MÀN THỨ TƯ

Kính giấc ngủ yên, cỗi giày nhón gót.

(Dọn màn cũng cung vua, tại tư cung, Lê-văn-Duyệt đang đứng phía ngoài và nói một mình).

LÊ-VĂN-DUYỆT nói: Mừng Hoàng-Thượng nay đà dứt bịnh, mình hôm nay cũng thỏa viếng thâm. *Có vậy:* Mau sửa sang trở lại chăn dân, kẽo chầy bữa sanh-linh náo động.

CA XANG XỪ LIẾU

Dạ mừng Chúa bình an,
Toại lòng đã thăm lom,
Phải toan phản hồi,
Trong Nam không ta nào đặng,
Xẫy đều lộn xộn.
Vầy nay ta vô cung bái vua thượng trình,
Cũng vì tâm tình, chẳng an tâm trí,
Chĩn e Nam thành rối rấm,
Bỡi chưn không mặt mình đây,
Bàn tính ắt xôn xao.

NÓI: Đi cũng đà chầy bữa âu ta phải phãn hồi, nên nay vào cung bái Chúa bày lời, kẻo thiên-hạ xòn-xao trông đợi.

(Lê-văn-Duyệt bước nới vào trong, ngó quanh không thấy vua vì đã có việc cần đi vắng, Lê-văn-Duyệt đến thình linh vua không hay mà chờ).

LÊ-VĂN-DUYỆT nói: Hoàng-huynh đâu không thấy, cung trung trống lỗng như vầy?

NỘI-THỊ thưa: Hữu sự cần Chúa mới đi đây, xin quan thượng-trấn ngồi chờ giây lát.

(Lê-văn-Duyệt ngồi chờ một hồi đã lâu buồn ngủ thấy long-sàn trống leo lên nằm dài nghĩ ngơi).

LÊ-VĂN-DUYỆT nói: Chờ đã lâu hơn nửa buổi, sao chẳng thấy hoàng-gia phản hồi, lên long-sàn ta tạm nghĩ ngơi, gió hiu mát mơ màng giấc điệp.

(Lê-văn-Duyệt ngủ quên, một chập vua Gia-Long về đến, trông thấy....)

GIA-LONG nói: Ngự-đệ đến đây an giấc, hồi nào mà trẫm chẳng hay, e động người mất giấc ngủ say, vậy ta khá cổi giày đi nhón gót, *kẻo mất giấc ngủ của em ta.*

(Lê-văn-Duyệt vẫn còn ngủ, Đức Gia-Long nhón gót đi nhè-nhẹ vào. Giây lát lâu Lê-văn-Duyệt thức dậy).

NÓI: *Tâu Hoàng-huynh!* Em đến đây bái biệt, đặng trở bước về Nam.

GIA-LONG nói: Cám ơn em thăm viếng, chúc cho em thượng lộ bình an, về Nam trấn lo toan phận sự.

CA VỌNG-CỔ

Quả nhân rất cảm tình, em lao công ra đây thăm [viếng,
Chẳng quản bao, lộ thượng ngàn trùng,
Nghĩa kia, anh đây chẳng phai lòng,
Khi ra đi vất vả, lao nhọc vô cùng,
Bước quan-san, đến tận Kinh-thành,
Thật quí tấm lòng của đó, muôn vàng sánh đương!
Nay em trở về trong Nam Tổng-trấn,
Anh chúc cho lúc đi đường, đặng chữ bình an,
Từ đây đôi phang cách mặt,
Chua xót tấm lòng, vô tận thương tâm.

LÊ-VĂN-DUYỆT: Dầu cách người, chớ không cách [lòng,
Trọn cái nghĩa quân thần,

Dẫu tử sanh, em còn chẳng quản bao,
Huống hồ là, thăm viếng chẳng có gì lao!
Dẫu xa xuôi cách trở nơi phương nào,
Hễ tấm trung thành, cũng đi tìm nhau,
Em xin bái biệt, phải trỡ bước đàng,
Kẻo trề ngày, tấc dạ không an.
Chúc cho Chúa hưởng câu thái bình,
Yên ổn nước nhà, trào chánh vững an.
(Gia-Long và ông tả-quân Duyệt giã nhau chia tay lên đường)

HẠ MÀN

VẢNG

In tại Nhà-In XƯA-NAY 62, Boulevard Bonard, Saigon.

In tại Nhà-In XƯA-NAY Ng-háo-Vĩnh,
62, Bd. Bonard. Saigon.

***

TẠI

QUÁN RẠNG-ĐÔNG

Giải hàng sách, tại Chợ-Mới, Sàigòn
[116bis, Coté Viénot, Halles Centrales]

Có bán đủ các thứ Thơ Xưa, thơ HẬU và Thơ MỚI, đều của Nhà In Xưa-Nay in rất tốt.
Có trên Năm-Chục thứ thơ XƯA,
Trên Hai-Mươi-Bốn thứ thơ HẬU,
Và liên-miên bất tận những thơ MỚI rất hay, cứ nối xuất bản hoài hoài.
Văn hay, in rõ. Hảy đón mua xem.

*
* *

Tiểu-Thuyết nhỏ — Cải-Lương nhõ,
Vọng-Cổ cở nhỏ
và bản-đờn MANDOLINE.
Xuất bản mới hoài hoài không dứt.

*
* *

HÃY CHỦ Ý !

Muốn cho trẻ em mau biết, mau hiểu, mau thuộc, mau thông, mau đọc Quốc-Ngữ nên mua vần Quốc-Ngữ hiệu:

"CON RÙA CON THỎ CHẠY ĐUA"

Của Nhà-In XƯA-NAY, 62 Bd. Bonard, Saigon, xuất bản